

Ugyan uram! Nagyt. Uram! nem restelli, hogy felöltö ember léteire belement ilyen állásának tekintélyével össze nem egyeztethető illetlen játékba. Mert játékot tűzött Nagytiszteletű Ur. Játékot a saját szavával is, a törvény szellemével is, a melynek csak betűjéhez ragaszkodik, pedig meg vagyunk írva: „A betű megöl, a lélek az, a mely megelevenít!”

A mi pedig azt a kirhedi tiltakozást illeti, hazugság annak az az állítása, mintha a presbyterium megakarván fosztani a választókat a maguk törvényes jogaitól. Ellenkezőleg, a presbyterium előterjesztése és kezdeményezése egyenesen az a célja, hogy az egyház-közégsé tagjai a maguk törvényadta jogaikat a lehető legteljesebben kihasználhassák. Joguk van meghívás után is választani, pályázat után is. Próbálják meg először a nagyobb joguk a meghívás után való választás gyakorlását, s csak ha ezen az uton nem érhetnek célzt, csak akkor vegyék igénybe a kisebb jogukat, a pályázat után való választást.

Ne engedjék azért polgártársaink félre vezetni magukat az u. n. „tiltakozás” hazudozásai által, hanem haladjanak előre azon a törvényes és szabados uton, a melyen az ügy már meg van indítva

V. D. M.

Csongrádmege átíratához.

A pár nap múlva tartandó városi törvényhatósági bizottsági közgyűlés tárgyai között lesz Csongrádmege átírata, melyben arra kéri városunk hatóságát, hogy a képviselőházhoz a népoktatásügyi államosítása céljából felterjesztett felíratát hasonló szellemű felíratát pártolja. Debreczen sz. k. város közgyűlésén tehát szó lesz a népoktatás államosításáról s mi kötelességünknek tartjuk e kérdést, illetőleg véleményét mondani tanügyi szempontból ugyan, de tekintettel lapunk irányára, pártunk elveire.

Mióta igazságszolgáltatásunk államosítatott, körülbelül két évtized óta, hol egyik, hol másik testület, de maga az államkormányzat részéről is találkoztunk államosítás célzó törekvésekkel. Csábító példát adott erre egyrészt az igazság állami örökének a régimódi sokkal jobb javadalmaszása, kitűnő szakképzettsége és intelligenciája, másrészt az államhatalom körenek lehető kiszélesítése.

Igy keletkezett különösbbe három intézmény államosítása érdekében kétféle irányu törekvés. A népoktatás és rendőrség államosítását maguk az illető szakbeli hivatalnokok óhajtják legforróbban s az általuk elérhető és elérendő célok, t. i. a nép műveltségének emelése, az erkölcsi érzet szilárdítása és a közbiztonsági állapotok javulása mindenkor állami intézkedéseket kívannak s megvalósításukat saját létének fentartására való tekintettel is elsősorú kötelességévé teszik az ország kormányának.

Ezek törekvése tehát jogos, kérésük méltányos. De a kormányhatalomnak a közigazgatást állmosító célzatra már kihívja maga ellen a kritikát.

Mig ugyanis az előbbiek szükségleteinek teljesítését ugyszólván kénytelenségből nem mellőzi teljesen, a közigazgatás államivá tételére meg erőszakhoz sem átalana nyulni, ha ezáltal célját elérhetné.

Emlékezzünk csak vissza Szapárynak

falai ma is láthatók. Olyan formának látszik, mint a Lóesse. Ugyanaz a fekvés, csak hogy hata mögött nincs az erdős hegyek emelő stafagerja. De ott van az Auersperg hercegek hosszan elnyúló, remek kastélya. Enns régi város. A mellette levő Lorche falu Laureacem név alatt főhelye volt e vidéknek. A magyarok is építettek ott egy határvárat. Egbe nyuló magas tornyát II. Miksa császár 1565-ben katonai observatóriumnak építtette.

Még egy rövid felőra, mely idő elatt balról szembe öltik Szt. Flórián papnevelő intézete, s aztán elérjük Linzet, mely a Duna tulsó partján épült Urfa hr testvér-várossal fekvés tekintetében sok hasonlóságot mutat a mi Budapestünkhöz. Linczről sokat lehetne írni. Nekem, mint magyar prot. embernek, hitetlen és legelőszőr az itt 1545-ben kötött híres béke jutott eszembe, mely öreg Rakóczy Györgyöt dicseri örökké, s mely a protestánsoknak annyi sérelmet orvosolta. Az is örömmel töltött el, hogy itt 1844-ben egy prot. templom épült. Ellenben nem ragadt el az amivel a linczeiek nagyra vannak, hogy az ottani kapucziusok templomának nyugszának Montecuccoli hamvai. Mert bizonyos, hogy e dicserített hadvezér tudtán és akartán kívül jntott a szt. gothárdi győzelemhez, sőt az az irgyesség, melylyel kora legnagyobb hadvezére, a költő Zrínyi Miklós iránt viseltett alakját és emlékét a magyar ember előtt rokonszenvesse nem teszik.

Linczről, miután a vonat késétt, még gyorsabb időben haladtunk a Salzkammergut felé. Jött Wels, a római Ovilabba. Délről a Traun viszi zúgó hajait, mögötte kisebb hegyek. A városból kilátszik egy kastély, — melyben 1519-ben I. Miksa császár halt meg, több torony és templom, ezek között a Gusztáv-Adolf egyesület által épített prot. templom.

ama híres, két §-ból álló törvényére, a melyet pártunk kitartó ellenzésével szemben így is alig tudott keresztülvinni.

Jó közigazgatás a választási rendszer fentartása mellett is lehetséges, ha tisztességes javadalmaszást mellett jó szolgálati pragmatikát adunk a tisztviselőknek. — Az igazi cél nem is annyira a közigazgatási állapotok javulása, mint inkább az állami omnipotentia megállapítása lett volna.

Bezzeg nem siettek az iskolák államosításával, mert itt már néhány száz szavazat felett való rendelkezés nem állana arányban a megkivántató aldozatokkal.

A törvényhozók, a miniszterek, a tanítók stb. stb. igen sokat foglalkoztak már a nemzeti kérdéssel, melynek helyes megoldását a nemzeti népevelés hatásától várják mindannyian. A nemzeti népevelés megvalósítására csak az iskolák egyetemleges államosításával történhetik, ez pedig nemcsak joga, hanem kötelessége is lenne a kormányának.

E tekintetben akkor követtek el a legelső és legnagyobb hibát, mikor az 1868-ik évi XXXVIII. törvényezikben megengedték a felekezeteknek, községeknek, társulatoknak, sőt egyeseknek is, hogy iskolákat tarthassanak. Ha akkor az állam veszi át az összes népoktatási intézeteket, a nemzeti nevelés dolgában ma előbbre vagyunk egy századdal. — A törvényben gyökerező mulasztás azóta rendszeres folytatást nyert a vallás- és közoktatásügyi minisztereknek és szakköznevelés tanácsosoknak, hiányos ellenőrzésében, a törvényellenes állapotok megtűrésében.

A mult évi miniszteri jelentés adatai szerint 1279 olyan tanító működött hazánk népoktatásában, a ki még csak hírből sem ismerte a magyar nyelvet, nemhogy annak tanítására képes lett volna; a magyar nyelvet siker nélkül vagy épen nem tanították 2472 iskolában.

Tudva azt, hogy az ilyen hivatalos jelentések mindig kedvezőbb oldalról mutatják az adatokat, mint a milyenké azok tényleg, a valóságban, bátran tehetjük, 200.000-re azoknak az id-geen ajku gyermekeknek a számát, kik kik jártak ugyan iskolába, de a magyar nyelvből épen semmit sem tudnak. A magyar nyelv tanítására képesített nemzeti tanítók nagy részének a működése pedig azt mutatja, hogy a mi kevés grammatizálást pár évi iskolázatás után el bírnak sajátítottani növendékeikkel, hibaváló fáradság volt, mert az élet rövid idő alatt kitörli a gyermekek emlékezetéből.

A segítség egyedül és kizárólag az összes iskolák államosításában rejlik.

Rendkívül nagy meggondolást igényel azonban az a kérdés, hogy át lehet-e adni az összes iskolákat, tanító képezdéket olyan kormányának, mely 26 évi működés után a népevelésről szóló bizottságok egymás után kerjék, sürgek. sőt követeljék a törvény végrehajtását. Felírataikban sürgetőleg kerjék a törvényhozástól és a minisztertől, hogy a népoktatási törvényből eredő jognál fogva haladéktalanul zá-

— Mellette közvetlen van Lichtenegg. Jól látszik fejedelmi kastélya egy szegletben négy bástyaalakú kiugrással. Itt lakik Maria Valéria főhercegnő.

Lambach nagy kiterjedésű és az állomásról szép képet mutató berendezési kolostorral, mely két 1023-ból való. Könyvtára rendkívül gazdag. Lambachban négy fiatal szerzetes szállott fel a vonatra és az egész uton szorgalmasan olvasta a breviariumot.

Mind beljebb hatoltunk a magas hegyek közé. Dél felé, egész közel emelkedik Traun partján a Napoleon-arcú Traunstein, tőle nyugatra a Traun és Atter tavak között a még magasabb Hölle hegység sötétlik. Az Atterből kifolyó Ager mellett haladunk előre. A völgy mindjobban összeszűkül s a vidék vadregényes színezetet ölt. Vöcklabrucktól a kis Vöckla vize mellett megy a vasút, távol latni már nem lehet, közvetlen közelben magas hegyek húzódnak. Jobbra kikinyílik egy kis völgyecske s apró falvak tornyait engedti láttatni — határat. Atléjük a salzburgi hercegség.

A vonat Steindorfban áll meg. Kis falucska mély völgyben. Nyugatra Salzburg felé visz a vasút, északra a Mattis völgyén fölfelé. — A mi utunk erre van, a völgynek egy kis városkájába, Mauerkirchenbe, mely névett hajdan körülkerített templomát vette. A Mattig a bajor határon foly felfelé, csaknem párhuzamon a határvölgyével, a Salzachhal. Völgye elég tág, termékeny. Csinos városok, szép templom falvak s majorságok között, ózondus fenyőerdők alatt, ezerfelé irányu réteken s még zöld vetéseken áthaladva értünk célunkhoz.

S. Szabó József.

rossanak be mindazon iskolák, melyek a magyar nemzeti szellemi követelményektől bármiképpen is eltérnek s helyettük állami intézetek állítsanak fel, melyekben a magyar nyelv legyen a tanítás központja. Így talán sikerül gyorsabb cselekvésre bírni a miniszter urat s legalább a törvény által elibe szabott kötelességnek eleget tesz.

Az összes iskolák államosítása, valamint az ezzel járó szigorú felügyelet, a tanítók szakképzettségének emelése, mai csekély fizetésük javítása, nyugdíj-ügyük méltányos rendezése, szolgálati pragmatikája, a tanterv és népoktatási törvény revidálása, stb. stb. ugyis egy jövendő, igazán nemzeti kormány öröksége és feladata lesz, de ez a kormány nem a mostani kormánypartból fog kikerülni.

Végül még egyet. A törvényhatósági bizottságoknak ez ügyben nyilvánuló érdeklődését ne hagyják szalmaingéktől kialudni, hanem jövöben ellenőrizték, bírálják s tanácsaikkal segítsék elő a közoktatásügyi miniszter munkálkodását. Rá van az arra szorolva sokszor miniszterarsaival szemben is.

Mohi.

BELFÖLD.

A pápa, a primás és a tanítók. Vaszary Kólos hercegprimás több hónappal ezelőtt felterjesztést intézett Rómába a Vatikánban székelő kongregáció inquisitionishoz, a mely a legfőbb fórum egyházi ügyekben, különösen azt a kérdést bocsájtan elbírártas alá, megengedhető lesz-e, hogy a kath. tanítók is elfogadhassák az anyakönyvvezetői állásokat?

Az idézett lap értesítése szerint, a hercegprimás nemcsak megengedhetőnek javasolta a kath. felekezeti tanítók anyakönyvvezetői tisztességét, hanem egyenesen szükségesnek és mellőzhetlennek ítélte.

A kongregáció s. inquisitionis tárgyalván a fölterjesztést, a magyar főpap vezetéséhez hozzájárult s f. é. máj. hó 16-iki kelettel erről a hercegprimást a kongregáció elnökének aláírásával ellátott leiratban értesítette, megengedvén és helyeselve, hogy a kath. felekezeti tanítók elvállalhassák az anyakönyvvezetői állásokat.

A hercegprimás már erről informálta is közegét, midőn megérkezett Rampolla pápai államtitkár hivatalos jegyzéke, a mely a kongregáció megállapodásának a kihirdetését megtiltván, a pápa parancsát közli, a mely kimondja, hogy a kath. tanítók nem alkalmazandók anyakönyvvezetésre. Ez a tényállás a Pesti Hírlap szerint. Mindenesetre sokat jelentene a pápa közbelépése, hogy ha akár törvényhozási intézkedéssel, akár kormány megállapodással szemben tiltotta volna el a kath. tanítók alkalmazását az anyakönyvvezetésnél. De azután Perczel Dezso belügyminiszter Bartha Miklós a képviselőházban a l a p o s a n felvilágosította arról, hogy a törvény nem tűri meg a tanítónak semmiféle hivatali alkalmazását, a belügyminiszter pedig erre el is ejtette azt a tervet, hogy a tanítók bizassanak meg az anyakönyvek vezetésével, immár semmi jelentősége nincs annak, hogy Rampolla agyonzárolja a kongregáció véleményét, valamint annak sem volna praktikus jelentősége, ha Magyarország törvényeivel szemben akár a hercegprimás, akár a pápa követelné az anyakönyvvezetői megbízásokat a tanítóknak.

KÜLFÖLD.

Sztambulov halála. A négy felbérelt orgyilkos elérte célját, a kelet legnagyobb államférfia, Bulgária felszabadítója, az erős, törhetetlen férfi ma reggel fél négy órakor elköltözött az élők sorából. Ledől az a védsáncz, a mely utját állotta az oroszok benyomulásának Bulgáriába, kialudt azoknak az Argus-szemeknek világa, a melyek legjobban őrködtek Bulgária jelene és jövője felett. A meggyilkolt miniszterek üzvegeinek száma megint szaporodott egygyel Bulgáriában.

A bolgár nép és a külföldi sajtó Ferdinánd fejedelmet és a kormányt vádolja a mervnyletért. A fejedelem és a kormány örültségnek deklarálja ezt a vádat. Félnék ez orosz czár felháborodásától és maga a czár is odanyilatkozik, hogy ilyen véres incidens után nem fogadhatja a bolgár küldöttséget. Legnagyobb ellensége ravatala felett nem fogadhatja el a térdén állva, könyörgőve átnyújtott olajágot. Este aztán megjött a hír, hogy a bolgár küldöttséget és az alig fél év előtt börtönéből kibocsátott Klemens metropolitát Peterhofban bebementették a ezárnak, tisztelőkre a hatalmas Podjedonoszcsev, a pánszláv és orthodox eszmék előbarcsoza ebédet ad, a melyen poharat emelnek az orosz-bolgár barátságra. Klemens metropolita vezekelve ismeri be, hogy mily sokat vétett Bulgária a szent atyuska ellen.

Ime, egész sora az ellenmondásoknak, a bonyodalmaxnak, a rejtelmességeknek, titokzasságoknak.

S míg a jó Klemens meghódol az orosz eszme előtt, addig otthon Szófiában kidől a szabad Bulgária egyetlen védője. A kormány lázadástól tart, ostromállapot alá helyezi Szófiát, sőt az egész országot; a városban katonai őrzőjáratok czirkálnak, a külvárosokat katonai kordon veszi körül, hogy tudtuk nélkül senki se be, se ki ne mehessen.

Történik pedig mindez azért, hogy fentartsák

a közbiztonságot. De a bolgár nép másképp fogja fel a dolgot. Az ő szemében nem zarnok volt Sztambulov, hanem szabadsághős. A nép azt hiszi, hogy Sztambulov barátait akarják elzárni előle. A bolgárok tömegesen tödülnek a fővárosba. Minden érkező új vonat őriási tömegeket hoz az ország minden vidékéről, különösen Kelet-Ruméliából, a mely nem felede meg el, hogy Sztambulov volt az, a ki őt a török járom alól felszabadította.

S ez a roppant embertömeg nem tüntetni, hanem temetni jött. Bulgária eltemeti második nagy emberét. Battenberg Sándor ntán Sztambulov ist-vánt.

Az utolsó órákról a következő tudósítások érkeztek.

Szófia, jul. 17, este 7 órakor.

Sztambulov állapota súlyosbodik. Hőmérseklete 39.2 fok, az agysérülés tüneteivel. Semmi remény többé.

— 8 óra 50 perc.

A beteg állapota mind súlyosabb lesz. A test hőmérseklete 40 fokra emelkedik. A köznyezet attól tart, hogy a beteg az élet nem éli túl.

— 11 óra.

Sztambulov este 10 órakor elvesztette eszméletét, s azóta a halállal vívódik.

— 12 óra.

Sztambulov nem nyerte vissza eszméletét. Halálközeldelme egyre tart.

jul. 18. hajnali 3 ó. 45 p.

Sztambulov 3 óra 35 perczköz meghalt.

Szófia, jul. 18.

Sztambulov 3 óra 35 perczköz reggel sebeiben meghalt. Sztambulov esti 10 óra óta haldoklott és többre nem volt képes beszélni. A külföldi hatalmak néhány képviselője jelen volt Sztambulov halálánál.

Oroszország mozgósít. A Jasziban megjelenő Ecoul Moldovei értesülése szerint, a Pruthon túl nagy csapatmozgalmak történnek. Oroszország belsejéből sok ezredet visznek előre Beszarabiába. A dunamenti Kladova hadosztályt készenlébe helyezték.

Mozgólódás az okkupált tartományokban. Szerajevóból jelentik táviratban, hogy a bosnyak tartományi kormány rövid idővel ezelőtt a novibazári szandzsakból, valamint a szomszédos területekről érkezett nyugtalanító jelentések következtében körlevelet intézett a katonai hatóságokhoz és a csendőrállomások parancsnokaihoz, a melyben több az 1882-iki felkelésből ismeretes felkelővezér személyleírásának hozzászólással felszólítja a parancsnokságokat, hogy minden gyanus egyén esetleges megjelenését azonnal jelentse be a szerajevói tartományi kormánynak. Különösen pedig figyelmezteti a hatóságokat, — hogy Kovacevics és Sali Aga Forte Montenegroból visszatért banditavezérekre, a kik ellen a letartóztatási parancsot ki is adták.

Elmélkedések.

A socializmus elleni mozgalom minden hazáját szerető ember szívében jóleső érzést kelt. — A kereskedő ifjakat, kik a kezdeményezés nehez szerepét magukra vállalták, nem szükséges dicserni, viselkedésük maga a legszebb dicseret. Saját ügyük előmozdítása tekintetében is a legelőszőbb előrelátással cselekesznek, mert egy csapással megnyerték maguknak az egész hazafias társadalmat.

Midőn gyülekezéskül céljáról olvastam, önkénytelenül is azt gondoltam, hogy ha van egészséges társadalmi mozgalom, ez bizonyára az. A tanulás pedig a mit ebből le kell vonnunk nem lehet más, mint hogy kereskedőinket kétségtelenül áthatotta már azon hazafias szellem, mely nemzeti nagyságunknak a jövő ezredévre egyik legbiztosabb talpköve leendő.

Es ebből mi nyomonjünkra szent kötelesség járul. me y nem kevesebb mint hogy a hazai kereskedelmet intenzívebbül támogassuk, — egy kis sóvinusmus e téren nem fog ártani. — Háláljuk meg amaz ifjaknak az internacionalis szédelőgök eme világában az ő forrás fellépésüket, mert habár nincs is okunk ketelkedni, hogy egyedül a hazafias érzes vezérli őket, a legcsekélyebb hozzájárulás is a kereskedelelem föllendítéséhez, ama megbecsülhetleu érzést táplálni, erősíteni fogja.

A socialistikus mozgalmak minden ferdeséget hazánkban az internacionalis forrásnak és jellegnek lehet tulajdonítani kizárólag. Mozgalom a nemzetközi igaztók föllépte nélkül is volt, de társadalmi gyűlölködése annak következtében fajult.

Egyik kunsági városban az ugynevezett territorialis per valóságos társadalmi kérdéssé nőtte ki magát, de mert az internacionalis igaztók ez alkalmat nem használták fel — megmaradt az a fenn fenn álló reud korlátai között.

Emlékezhettünk ugyan reá, hogy a mozgalom korifeusai ügyök támogatása vegett még Kossuth Lajoshoz is folyamodtak, azzal fenyegetdözvén, hogy ha az ítélet végrehajtatik, a Kunságról 20 ezer ember lesz kénytelen kiköltözökni hazájából — a nagyhazafi csatnós felelete azonban észre kitértette őket, mert, ke-reken kijelenté, hogy a kik hazájukat csak ad-

dig szeretik mig nem gálatást erejét, — azo gonlá, de velök szóba.

Különbén a nemz olyan nálunk tulajdon tezik, a mezei munká jelszavakat hangoztató maguk sincsenek tisztá Volt alkalmam er meggyőződni.

Egy ilyen zeyer a holdmezővársárhelyi szavát hogy olvassam véleményét hogy mit tal lól, miképpen gondoln nép nyomorát?

A socializmus elv adván, mondhatom hogy borzadt — de midőn nyomor enyhítésére a k ismeretes forrásokat je szont nem mutatott se a 8 órai munkaidő me debattirozott.

A nép szavának közlényére hivta fel jól emlékszem így hat +Elkészült a hó vásárháza. Egyik kapu az ór, egy szegény m s kerü nagy alázatos hadd tekintse meg be mely a munkás nép k És a durva ör megfog ily szavakkal lödítja t bernek itt nincsen s a szegény munkás neg

Emberemtől min gondol? az ugynevez s nem ez adozó gazd nek az olyan középlé csak örülhet annak h don is igénybe veszik hasznát ó veszi mita gazdauram napszamba hez el nem megy.

Téli kereset forr tati e népet s az if kezdeni a dolgot és p emberben már nehéz, felköltetni az ily irány

A minap olvastam mos vasut elieü tüntet alisticus dühöngés fo szállítási illetve utazá dekeit is fogják szolgá érdekes lenne, ha val mitana, hogy a gépre ressethez az ugynevez pedig a kézi munka, te csak azzal végeznének az előbbi lenne, nem dolgot pusztán kézi m lyosan elő sem lehet e

A munkás-nép a mellett sokszor ellent Kicsinyes dolog ugyan tet a következő eset ember nálam kukoric zott, de egy napi mun levén a kukorica az megzokott. Nagy ins munkába, hogy ha n azután pár krajczárre dolgoztak.

Legkárosabb edd lomban az, hogy ma maniaha esik az embe divat s általában az keresik a nép egyszer fia az erős jog és ig pedig a nemzeti nagy boldogulásának ezek a

Ujdon

* Presbiteri

nap d. u. 4 órakor az teremben Simonffy Tóth Kálmán lelke légyviden, de feletté Dávid h a z y János tudatja az egyházköz ház közsé a zsinati jezett felfogás szerint egy jelölt mellett nem fogva a lelkesi alom- la betöltését elrendeli, ja a pályázat azonnal, hogy a szavazók néje an zárással le s azut senek foganatba, s eze hó 8-án a választás e

E fontos kérdés portosultak a presby Ferencz Dr. Kola Já az esperesi leirat elő lást tanácsolnak, véle szent ez nem is leh szoszolói Dr. Öreg J Kovács József, Dr. szay Szabó László e ellentétbe magukat az jogfosztásnak tartják mielőtt meggyőződnék zottai által arról, vajj hat-e tölteni a lelkes yzatot. Véleményök

ot. De a bolgár nép máskép... az ő szemében nem zsarnok... hanem szabadsághős.

ez a roppant embertömeg nem... nem temetni jött.

temetési második nagy emberét... Sándor után Sztambulov ist-

órákról a következő tudósítások

Szofia, jul. 17, este 7 órakor.

állapota súlyosbodik. Hőmér-... az agyszerülés tünetével. Sem-

8 óra 50 perc.

állapota mind súlyosabb lesz. A... 40 fokra emelkedik. A kör-

11 óra.

este 10 órakor elvisszette... a haláltól visszódít.

12 óra.

most nem nyerte vissza eszméletét... egyre tart.

18. hajnali 3 ó. 45 p.

3 óra 35 perczkor meghalt.

Szofia, jul. 18.

3 óra 35 perczkor reggel... Sztambulov esti 10 óra óta

jobb nem volt képes beszélni. A... néhány képviselője jelen volt

országmozgását. A Jasziban... Moidovei értesülése szerint, a

lódás az okkupált tarto-... Szerajevből jelentik távirai-

szomszédos területekről érkező... a katonai hatóságokhoz és a

Elmélkedések.

izmus elleni mozgalom minden... elő ember szívében jölemő ér-

gyülekezések céljáról olvastam... is azt gondoltam, hogy ha van

Ujdonságok.

* Presbiteri közgyűlés tartott teg-... nap d. u. 4 órakor az ev. ref. egyháztanács

* Brutális részeg. Balogh András... favágó tegnap a Szachényi utcán kőborólván,

* Jutalmak erdősítésekért. A föld-... mivelésügyi miniszter leiratolt intézett az or-

szegények közötti közélet. A nagy-... az ország összes törvényhatóságaihoz, tudatva,

dig szeretik meg nem érzik az igazságszol-... gáltatást eréjét, — azokat nem hogy pártfo-

Különben a nemzetközi socialismus, mint... olyan nálunk tulajdonképpen még ma sem lé-

Volt alkalmam erről egy ízben alaposan... meggyőződni.

Egy ilyen vezér férfiú hozzám fordult... a holdmezővásárhelyi eset után, elhozta a Nép-

A socialismus elveiről lehetőleg hü képet... adván, mondatom hogy ettől egészen vissza-

A nép szavának különösen egy igaztató... közleményére hivta fel figyelmemet, mely ha

Emberemtől mindjárt kezdtem mit... gondol? az ugynevezett munkás nép filléreinek

Téli keseret forrásához kell jutni és szok-... tatni e népet s az ifjabb nemzedéknek kell

A minap olvastam, hogy újabban a villa-... mos vasút elein tüntettek, tehát ez is a soci-

A munkásnép a gépek elemi lázongása... mellett sokszor ellentétbe jön önmagával —

Legkärösabb eddig a socialistikus mozga-... lomban az, hogy ma holnap egész igaztási

Ujdonságok.

* Prosbiteri közgyűlés tartott teg-... nap d. u. 4 órakor az ev. ref. egyháztanács

* Brutális részeg. Balogh András... favágó tegnap a Szachényi utcán kőborólván,

* Jutalmak erdősítésekért. A föld-... mivelésügyi miniszter leiratolt intézett az or-

rás hogy még egyszer keresztessék meg a nagy-... esperes ur s keresztessék föl hogy ejtse meg a

Ha ez nem sikerülne csak akkor üzze ki... a pályázatot.

Hosszas vita után az elnökség szavazá-... ra bocsátotta a kérdést, de a kérdés feltevése

A kérdés ugyanis így tettetett fel: »n-... gedelmeskedik-e a presbyterium az esperes

A többség a kérdésnek ez utóbbi, K-... v a c s József presbyter által előterjesztett föl-

Eredménye aztán az lett, hogy a több-... ség nem hajolt meg az esperesi leirat előtt.

Hogy mily tévedésben volt maga az es-... peres ur és az ő leiratát pártoló presbyter

A már régebben a presbyterium színe... előtt felolvasott szinait napló lényege is nyil-

* Istentisztelet. Holnap, vasárnap... az ev. ref. templomokban a következő lelké-

Mádi Kovács György. Kassai cs... és kir. hadtestparancsnok M.-Szigetről jövő

* Itt vannak a honvédek. A m... kir. 3. honvédegységezd 4. zászlója, mely

* Szétugraszott kártyabalg... A hatvan-utcai temető árnyas laposa régen

* Mikédvelő előadás. A debreczeni... borbély és fodrász segédek által f. hó 28-án

* Utóállítás. Ma d. e. a Pavillon ka-... szárnyában utóállítás tartatott. Az utóállításra

* Behívók a fegygyakorlatra... Most hordják szíjjel azon póttartalékos kato-

* Eltörte a lábát. Dénes István ke-... rekgyártó segéd ma délelőtt a Kis-uj utcán

* Brutális részeg. Balogh András... favágó tegnap a Szachényi utcán kőborólván,

* Jutalmak erdősítésekért. A föld-... mivelésügyi miniszter leiratolt intézett az or-

mat és hat elismerő jutalmat tűz ki. Legalább... 25, illetőleg 10 kat. hold terjedelmű, egy tag-

* Fehér zászló. Hogy mint várja a... közönség az újdonságokat, különösen a ren-

* Falb az időről. Falb Rudolf a je-... len év második felére a napokban tette nyil-

* Szégyenli a nevet. A cselédek ter-... méseztrajzához érdekes adalékkul szolgál a kö-

A kapitány előtt föltűnik, hogy a cseléd-... könyvben a keresztnevével vakarás látszik.

Fouled-selymet 60 krtól 3 frt... 15 krig méterenkint — japáni, chinai, stb.

* Az uti időnyre valódi tirolí loden... Ismételt felhívjuk a közönség figyelmét Baur

A HÉTRŐL... Meleg, szörnyű meleg, csend mindenfe-

világhivatás! BAUR RUDOLF, Innsbruck (Tirol), szétküldési üzlete, Rudolf-utca 4.

valódi tirolí loden-szövetét... urak és hölgyek számára. Kész öltönyök és esőköpenyek, teljesen víz-

Ha mi nálunk csendes is minden, de szom-... zedságunkban annál nagyobb a lárna. Hand-

Szomorú tragodia! Undorító kép. A há-... látlanságnak légrutabb példája.

A kicsi Bulgáriának volt egy nagy em-... bere, kinek nagyságát megirigyelték, mert fél-

Szegény Sztambulov! Szabadságért kü-... dött, népet akarta boldoggá tenni, megmenteni

Uitlmo.

Sertéspiacz.

Budapest-Köbánya, 1895. jul. 19.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (párónkint —400 kilgrom felül sulyban)

Felelősszerkesztő: Dr. Nagy Zsigmond... Lapkiadó: Erdélyi István.

NYILT-TÉR.)* Nyilatkozat.

Azon alkalomból, hogy a Neidlinger G. cég rész-

Eredeti Singer varrógépek... most már ismét eladókna kaphatók.

Ezzel szemben figyelemztetjük a t. ve. 6... közönséget, hogy Eredeti Singer varr-

The Singer Manufacturing Co. részv. társ. ezeltől NEIDLINGER G.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelős-... séget a Szerk.

Advertisement for Singer sewing machines, featuring an illustration of a woman sewing and text in Hungarian and German.

N y i l t t é r .
MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
gyógyhely Budapesti (Budán).
Idény május 1-től szept. 30-ig.
Kiváló gyógyhatással bír
női bajokban és altesti bántalmakban
Rendelő orvos **Bruck J.** Nagykorona-u. 3 sz.
Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.
Pontos közlekedés a társas-kocsikon reggeli 5 órától kezdve.
Állomási hely: **Ferencz-József-tér**, a régi Lloyd épület közelében. 288

Kiadó ipartelepnek való hely.
A Margit-fürdő telepen eddig fennállott gőzkegelyári ipartelep megszűnővén, — ezen helyiségek kiválóan alkalmasak bármilyen nagyobb szabású ipartelep létesítésére. Villanyvilágításra berendezett gyári helyiségek, szilárd és tágas nagy raktárak, tágas nagy udvar, bővíző jöket és a tűzbiztonságnak teljesen megfelelő óvintézkedés biztosítja mindazon kívánságokat, a mit egy létesítendő ipartelep megkíván.
A telep és helyiségei bármikor megtekinthetők.
Ertekezhetni lehet az ugyanott lakó tulajdonossal
(312) **Szikszay Gyulával.**

Legkitünőbb
hárctzi énekes Kanárik
Legszebb színtűek és gyönyörűen éneklők; árai: 9, 12, 15 és 20 márka beszerezhető utánvét mellett. Nyolcz napi próba idő.
Arjegyzék megkeresésre ingyen küldetik.
W. HEERING IN ST.-ANDREASBERG.
291) **(Hárctz) Schulstrasse 427.**

EREDETI
amerikai varrógépek
csakis nálam kaphatók
ÖT ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.
A KOCH-féle női szabászati rajza és a varrógép oktatás ingyen adatik minden családi varrógéphez.
Javítások csakis nálam szabályosan és alaposan eszközöltetnek az egyedüli műszerész ijjarral
Debreczenben, Dr. Tihanyi-ház, 2084. sz.
284. **Keszler A.**

Bérbeadó birtok.
32 nyilas szántóföld az ELEPEN
gazdasági épületekkel ellátva, fundussal együtt vagy a nélkül,
3 vagy 6 évre bérbe kiadó.
Bővebb felvilágosítás szerzeshető
BERGER HENRIK
irodájában, Széchenyi-utca 1771. sz.

Légmentes záros,
ugyszinte:
angol befűző üvegeket,
a melyek **elpannástól mentesek**
darabját már **2 krajczárért,** tuczatját **20 krajczárért** szállítja
Ifj. Pájer József
üveges és porcellán üzlete
(290.) **Debreczenben.**

A bárándi
FARKAS-VÖLGYI FÜRDŐ
1895. máj. 20-ika óta a t. közönség használatára megnyitott, hol **társas medence** és **kádas fürdők** — 2 óránként — használhatók
Pihenő helyek: ingyen.
Társas medence 1 személyre egész napra 50 kr
Kádas fürdő: (2 óránként) 1 személyre 40 kr
két személyre való 60 kr.
Ételek és italok mérsékelt aron kiszolgáltatásáról gondoskodva van.
Tisztelettel
262. **a fürdő társaság.**

Eladó tanya
az ujosztásu földön.
A sámsóni országuton, — az ugynevezett Aligálló kocsmával szemben — mintegy **100 katasztrális szántóföld**
a rajta levő gazdasági épületekkel és lakházzal ezennel **eladóvá tétetik.**
Ertekezhetni a tulajdonosnéval, özv. Jahnóczay Kálmánnéval, lakása kismester utca 1104. sz. a., vagy Szikszay Gyula megbízottal, lakása a Margit-fürdő telepen Debreczenben. (313.)

Hazai és külföldi
Bank jelzálog Kölesön K. Budapest, Kerepesi-ut 51. II. em. 25.
40 évi 5 1/2, 50 éves 5% törlesztési kölesön földbirtokra, vidéki házakra és telekekre: Malmok és gyárak 32 évre 6% amortizáció uton, házak felépítkezési kölcsön 50% megkezdésnél, 50% teljes felépítés után. Személyhitel 1/4 évi törlesztésre egész 10.000 forint 6 és 7% pontos lebonyolítása.
Hazai és külföldi Bank jelzálog Kölesön K.
Budapest, Kerepesi-ut. 51.
GELDDARLEHEN.
Auf Grundstücke, Provinzhäuser in 40 jähriger Amortisation 5 1/2%, auf 50 Jahre 50%. Mühlen und Fabriken 32 Jahre amortisierbar 6%, auf Neubauten wird bei Beginn des Baues 50% Darlehen, bei gänzlichem fertigwerden weitere 50% zu 6%-igem Zinssusse bewilliget. Personalkredit jeden Standes in 1/4 jähriger Tilgung 6-7 %-ige Zinsen, und kann bis 10.000 Gulden in Anspruch genommen werden
Näheres: Budapest
(294.) **Hazai és külföldi jelzálog Kölesön K.**
Kerepesi-ut 51. II. em. 25.

DREHER ANTAL kőbányai serfőzdejének főraktára
ÁRON MIKSÁNÁL, Debreczenben.
A mostani nagy versenynél, mely a serkereskedés terén kifejlődött, tapasztaltam, hogy az általam számos éven keresztül használt üvegcimkét a családásig híven utánozva mindenféle gyenge minőségű serfőjokat hoznak forgalomba, ezzel akarván a fogyasztó közönséget a ser minőségére nézve csalódásba ejteni.
Tekintettel ezen körülményre, kényszerítve érzem magamat az általam képviselt
DREHER ANTAL kőbányai serfőzdejének
eddig legjobb minőségének elősmert és országosra a legjobb hírnévnek örvendő gyártmányát, az ilyen, annak értékét és hírnevét veszélyeztető verseny ellen védelmezve, az eddig használt cimkét megváltoztatni és a helyett **védjeggyel ellátott és belajstromozott cimkéket készíttetni.**

Ezentul üvegeimet **kizárólag** csakis ezen védjeggyel ellátott cimkével fogom forgalomba hozni és bator vagyok a nagydemű fogyasztó közönség figyelmét azon körülményre felhívni, hogy üvegbe fejtett **valódi DREHER ANTAL-féle ser**
kizárólagosan csakis az itt látható vignetékkal ellátott palaczkokban kapható.
Szükségesnek tartom még felemlíteni, hogy valódi jó minőségű kőbányai Dreher gyártmányu **HORDOS SERT** a következő vendéglők és sörcsarnokok mérnek: **Bika szálloda, Debreczen sörcsarnok** (özv. Páltermann Ferenczné), **Angol királynő szálloda** (Vilmos Lajos), **Péter Pál sörcsarnoka, Vilmos Nándor, Kossuth szálloda** (Sporni Gyula), **Verseny szálloda** (Debreczeni Gábor), **Frohner szálloda** (Rosenberg Adolf), **Dobos pavillon** (Németh András).
Dreher palaczk ser minden fűszerkereskedésben és vendéglőben eredeti cimkével kapható.
Nem mulasztatom el ez alkalommal a t. cz. fogyasztó közönség eddigi osztatlan pártolását köszönetemet nyilvánítani és ezuttal is biztosítom, hogy ezen megtisztelő bizalmat igyekezni fogok magamnak a legjobb minőségű sörökkel, pontos és szolid kiszolgáltatással a jövőben is kiérdemelni és megtartani.
Kiváló tisztelettel
ÁRON MIKSA, Dreher Antal, kőbányai serfőzdejének főraktárosa

Előfizetési árak
helyben, vagy postán külföldön
Egész évre . . . 10 frt
Félévre . . . 5 »
Negyedévre . . . 2 »
Egy órára . . . 1 »
Egyes szám 4 kr.
A lap szellemi részét illető mindenféle szerkesztésig (Főtér) barmintre küldendő.
Előfizethetni helyben
Teleki K. Lajos könyvkereskedés és a kiadóhivatalban. (Főtér 18. sz.)

Ki is az a
Nem a lelkészvárt akarom e kérdés inkább elmérgesített befektetett és törz rózott Mitrovics Gy talmi, mert hiszen, t jain egyszer már ki szorulva nincs.
Nem is szólnék mert valósággal und bert, ha azokat a látja, amelyekkel ell kortes fogások n y i kézzel fogható erősz ditanak, hogy a sárba nak gyenge erőmmé még az esetben is, sárba kerülök.
A tárgyilagossá telné tölem, hogy cs lelkészválasztási tör melynek értelmét M ge: (szándékosan szót az «e l l e n f e l jobb ügyhöz méltó gajják; igen, de e közgyűlés egy nagy biter, egy theologiai dotta, amit különben tudunk, hogy nem az szóló törvény itt a h hivandó személye ne egyszerűen lehetne a tésben benne van az biterium nem Mitrov valaki mást, unser E na be e gyülekeze mindjárt nem akadé peres úr, hanem szé presbiteriumnak, ho gyülekezet óhajlja, nem hallotta volna debreczeni polgár is lentésben az is, hogy

A „DEBRECZEN
Egy szál m
Irtá: Munkac
1.
Odakünn már este tek, hogy az ablakredők más mellé húzódtak a szinte belevesszett alakja homályosságba. A férfi s halavány, mindkettő szon czellán pásztoróra hetel piesen a kalapja után ny megakadva mint a mellé — Haza kell menni! — Az asszony ijedt c totta fel szomorú, kék sz összetapadt ajka.
— Haza kell menni azzal az emberrel. Hiszen az életét tette tönkre, de most, a mikor a nevét. Meg kell mondanom, mit híresz el, hogy a felesé dott: talált magának vigá
Az asszony valami akarta emelni a kezét, de — Tudom . . . Mag — Nem vonhatom ságáért, hiszen megölte sok szóbeszed. De ez az jen haza az anyjához. So hagyott, a milyen most. séges, becsületes szív min kell, ha megengedi, cselek — Megeskotha e nedv mely oda tapadt a szék nyörgő, de határozott har — Estig várok elha szavat írjon: »Megyek.« nem olvasha tom, emmegy